

POSUDEK OPONENTA

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE ANEŽKY PALOČKOVÉ: ZMĚNY KRAJINY VLIVEM SUBURBANIZACE - PŘÍKLAD JIHOVÝCHODNÍHO ZÁZEMÍ PRAHY

Anežka Paločková předkládá práci, ve které se věnuje aktuálnímu tématu zhodnocení změn krajiny v jihovýchodním zázemí Prahy vlivem suburbanizace. Cíle práce jsou v zadání jasně stanoveny a jsou jimi: (i) zhodnocení změn krajinného pokryvu, s důrazem na proces suburbanizace, s využitím dat dálkového průzkumu Země, (ii) analýza změn struktury krajiny a (iii) zhodnocení změny ekosystémových funkcí.

Formální stránka

Práce má standardní strukturu, spána je kultivovaným jazykem a obsahuje jen minimální množství překlepů. Použité literární zdroje jsou řádně citovány podle pravidel citační etiky. Grafické přílohy považuji za zdařilé a dobře ilustrující změnu krajinného pokryvu.

K formální stránce práce mám následující připomínky:

- Tabulka 1 a obrázek 2 měly být uvedeny v češtině.
- V části věnující se fyzikogeografické charakteristice území postrádám mapy, které by znázorňovaly popisované sféry.

Práce s literaturou:

V první části práce se Anežka Paločková věnuje rešerši problematiky, uvedeny jsou dopady suburbanizace na přírodní prostředí, prostor je věnován i hodnocení struktury krajiny a hodnocení ekosystémových funkcí a služeb.

Práce kriticky zhodnocuje dostatečný počet literárních pramenů a informace jsou logicky uspořádány, překvapivá je však absence nejnovější publikace z domácího prostředí od autorů Ouředníček a kol (2011): Atlas sociálně prostorové diferenciacie České republiky, kde je procesu suburbanizace a záboru krajiny věnována velká pozornost.

Rešeršní část práce považuji za velmi stručnou, nicméně hlavní informace jsou zde uvedeny. Objevují se zde však nepřesnosti, například studie Spilková, Šefrna (2009) se nevěnuje dopadu suburbanizace na půdy v okolí dálnice D1, jak je chybně uvedeno. Tento zábor zhodnocuje například práce Havel (2010, 2012), Stachura (2010, 2012).

V předložené práci postrádám rešerši změn krajinného pokryvu s důrazem na změny způsobené suburbanizací, či rešerši a uvedení příkladů jak se mění struktura krajiny. V práci jsou pouze obecná konstatování, že dochází k fragmentaci či záboru určitých tříd krajinného pokryvu, ale konkrétní příklady nejsou uvedeny.

Samostatnou kapitolu tvoří hodnocení ekosystémových funkcí a služeb. Jedná se o velmi široké téma, které by mohlo být zpracováno v samostatné práci. Anežka Paločková se mu v rešerši věnuje velmi stručně, nicméně hlavní přístupy a rozdíly mezi nimi jsou představeny.

Použité metody a postupy:

Použité metody a postupy jsou adekvátní zvolenému cíli. V této části práce postrádám informaci o tom, na jakém základě byly zvolené metriky vybrány. Řada z nich je vzájemně korelována a nepřináší nové informace. V části představující aplikaci modifikované hesenské metody propojené s daty Corine LC, je text příliš stručný a neumožňuje čtenáři dostatečný vhled do zvolené metodiky.

Argumentace a interpretace:

V práci zcela chybí zhodnocení změn krajinného pokryvu vlivem suburbanizace, to jest analýza, které třídy krajinného pokryvu byly zastavěny.

Diskusi lze jen velmi obtížně považovat za diskusi, když se v ní objevují jen dva odkazy na literaturu. Práce zcela postrádá diskusi vlastních výsledků s výsledky publikovanými v odborné literatuře.

Ke zhodnocení ekosystémových funkcí a služeb Anežka Paločková využívá převod bodových hodnot z tříd Corine LC na třídy krajinného pokryvu vymapované v modelovém území. Propojení mnohem méně podrobných dat s vlastními podrobnými daty mi nepřipadá příliš vhodné. Podle mého názoru bylo vhodnější přiřazení vlastních bodových hodnot třídám krajinného pokryvu na základě propojení vrstvy krajinného pokryvu s biotopy NATURA 2000 a domapování antropogenních biotopů. Chápu, že takováto analýza by vydala na samostatnou práci, ale měla by mnohem větší vypovídací hodnotu.

Splnění cílů v zadání práce a odborný přínos:

Cíle práce slibují čtenáři mnohem hlubší rozbor zvolené problematiky, avšak vlastní literární rozbor, popis a interpretace výsledků, včetně jejich diskuse jsou velmi stručné. Zadání práce bylo splněno. Práce přináší cenné informace zejména o změně struktury krajiny v jednom z nejvíce exponovaných územích v zázemí Prahy, je ovšem škoda, že se je nepodařilo podrobněji popsat a diskutovat s výsledky obdobných studií.

Souhrnné hodnocení:

Zajímavé a aktuální téma a použitá data poskytují prostor pro mnohem hlubší rozpracování studované problematiky. V předložené podobě práce nepůsobí příliš propracovaně. I přes uvedené připomínky práce podle mého názoru splňuje nároky kladené na magisterské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením dobře.

Dotazy:

Na str. 31 je uvedeno, že v okolí dálnice D11 je výstavba méně intenzivní oproti okolí dálnice D1, ale lze očekávat výrazný nárůst. Na základě jakých podkladů takto autorka usuzuje?

Je charakter zahrad a sadů, kterým byla přiřazena vysoká hodnota ekosystémových funkcí a služeb při tvorbě metodiky, a charakter zahrad a sadů v nových suburbiích srovnatelný? Je tedy vysoká hodnota oprávněná?

V závěru autorka zmiňuje, že aplikace krajinných metrik pro hodnocení krajinné struktury je vhodná, ale má své limity - můžete některé limity uvést?

V Praze 13.9. 2013

RNDr. Tomáš Chuman, Ph.D.